

١٣٣٠

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتة لق مجموعة اسلاميدر اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدرس مسئول : ح : اشرف ادیب

جلد ۱ - ۸

۱۵ مارت ۱۳۲۸

بخشنامه

٩ ربيع الآخر ١٣٣٠

۱۸۶ — { ۵۴۷

عليه الصلاة والسلام افنديمىز هنوز مكده ايدى . بركون قريشك
عتبه، شيبه ، ابو جهل ، عباس ، اميه ، وليد كئي ايلرى كلنلرى حضور
پيغمبريده بولونيور ؛ اوده بونلرى ايمانه كتيتمك ايجون اوغراشوب
طورويوردى . چونكه بونلرله برابر برچوق كيشى دهامسلمان اولور
اميدنى بسلويوردى . ايشته عمرو بن قيس حضرت پيغمبرك تام بونلرله
مشغول اولدينى بر صيرهده كلهرك ، افنديمىزك سوزينى كشمش ؛
« يارسول الله ، اللهم سكا اوكرتديكى شيلردن بكاده اوكرت . » ديمش ؛
حقى قارشيسينده كنىك مشغوليتندن خبرى اولمادينى ايجون بو سوزى
بر قاج كره سويله مش ايدى . اويله بر زمانده سوزينك كسيلمى
عليه الصلاة والسلام افنديمىزك خوشنه كيتمديكندن مبارك يوزنده طيبي
اوله رق انفعال اثرى كورلدى ؛ بوندن باشقه عمرو بن قيسه آرقه سنى ده
چووردى . آيتلرك سبب نزولى بو وقعه در .

جناب حق نبی محترمه عتاب صورتندہ اخطار ایدیورکہ :
 بوزواللی اعمانک قدرتسزلکی ، یوقسوللنی سببیلہ سوزینی دیکلہ مہمک ،
 کندیسندن یوز چویرمک طوغرو دکدر . اوت ، کندیسۍ فقیر ،
 کوزی علیل ؛ لکن قلبی زنمکین ، ایچی اویانیق . سندن ایشیدہ جکی
 حکمتی جان قولاغیلہ دیکلیہرک ضبط ایدہ جک ؛ او سایہدہ جسمنی
 بوتون مناہیدن صاقینہ جق ؛ روحنی ہر درلو ملوث خاطرہ لردن تیز
 طوتہ جق . یاخود او حکمتی خاطر لاق مستقبلہدہ ، معاصیدن آزادہ
 قلماسنی تا مین ایلہمک صورتیلہ ، سچارہ نک ایشنہ پارایہ جق .

بريکي ثروت ، قدرت صاحبلىرىنه كلنجاه : بونلرك چوغنده اول
اويانيق ، اوحق طانيرقاب يوق . باشقەلرينك اسلامنه سبب اوله جقلر
دييه ، يعنى صرف موقعلرى خاطرلى ايچون كىندىلرينه طوغغرو

نفسی شریف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى . اِنْ جَاءَہُ الْاَعْمٰی . وَما یَدْرِیْکَ لَعَلَّہُ یَزِکٰی . اَوْ
یَذِکْرُ فِتْنَعِہُ الذِّکْرٰی . اَمَّا مِنْ اَسْتَغْنٰی . فَانْتَ لَہُ تَصَدٰی . وَما عَلَیْکَ
الْاٰیٰزِکِی . وَاما مِنْ جِءَاکَ یَسْعٰی . وَہُوَ یُخْشٰی . فَانْتَ عَنْہُ تَلٰہٰی .

ترجمہ سی

« يانسه اعمرى كلدى ديه ، يوزى هم اُكشيتدى ، هم چوردى .
 نره دن بيلورسين ؟ او ، بلكه صلاح بوله حق ؛ ياخود سندن ايشيده چكى
 دوشونه چك ده بودوشونمك كينديسنة فائده ويره چك . كيمك كوونديكى
 وارده آغير طاورانيورسه يوزىكى اوكا دونيورسين ؛ حال بوكه اونك
 صلاح بولماسنده سنجه بر شى يوق . ديكر طرفدن ، كيمك قلابنده
 الله قورقوسى وارده سكا قوشه قوشه كليورسه اوكا آلدريميورسين . »

بوسوره حضرت خدیجہ رضی اللہ عنہا والدہ مزک یکنی ابن ام
مکتوم حقنہ نازل اولدی . ابن ام مکتومک اسمی قول مشهورہ کورہ
عمرو بن قسدر ؛ ام مکتوم ایسہ والدہ سنک لقبیدر .

غمر و بن قیس اعمی ایدی . بعضیلری آنان او یله طوغدی
دیورلر ؛ بعضیلری ده صو کره دن اولدیفی روایت ایدیورلر . کنندیسی
مهاجرین اولیندندر .

دو نمک لایق اوله ماز. انسانک قدرتی حقیقتده قلبنک اویانیق اولماسیله؛
برده حق کنندینی کوسترنبجه اوکا قارشنی عناد ایتیه رک انقیاد ایتسیله در.
یوقسه ، پاره ، مان ، حسب ، نسب ، قبیله ، عشیرت ، خدم ،
حشم ، تاج ، تخت کی اسباب عظمت بوکون وار ، یارین یوق ،
برطاقم عاریت شیردر .
کورولیورکه بو آیات کریمه ایله جناب حق ائمه ادب اوکره تیور؛
انسانلق اوکره تیور . هم او یله بر صورتده که : اکر بز او آدابهاریلش
اولسه یدق ، بوکون ملتیرک الک بو یوکی اولوردق .

محمد عاکف

فِقْهٌ وَفَتْاوی

فقه و عبادات اسلامیة تاریخندن :

حج و کعبه

۱

حج ، کعبه ایکی تاریخی کله . ایکی کله که کویا لفظ ایله
مفاسی ، سبب ایله مسببی کی برابر اوله رق تاریخک اعماق مجهوله سی
ایچنده قاریشوب کیدرلر ؛ او یله که تاریخ بونلرک مبادیلرینی تعیین
خصوصنده متذبذب بولنیور ؛ خرافاته ، اساطیره مراجعت ایده جک
قدر اظهار عجز ایدیور .

ظلمت ماضیه طوغری اوزانوب کیدن ایکی سلسله متوازنه
تاریخیه نک هانکیسی ده اوزون ، هانکیسی ده سورکلی اولدینی
حقنده ، عکسنی محتمل اولمیان بر سوز سویلک غایت کوچدر . کعبه
معظمه نک پک اسکی ، او قدرکه عالمک اسکیلکنه مساوی ، بلکه
مساوی دکلده قرق سنه قدر ده عمرلی اولدیغنه دائر سویلنن
سوزلرده قائللری طرفندن اینانیله رق سویلنم شددر ، هر حالده کعبه نک
بودرجه قدمنه قائل اولانلر شبهه سز ولوبعض ارکانیه اولسون حجی ده
اورالره قدر چکیورلر . فقط بوبابده وارد اولان آثار زیاده سیله
قاریشیق ، منقدین رواتجه شایان اعتماد دکلدر . امام علی حضرتلرندن
مروی اولان سوزلرده دخی کعبه نک خلقت عالمه قدر اوزانان بر
ماضیسی اولمادینی ایجه صریح بر صورتده آکلاشیلیر . ایشته حضرت
امامک بوسوزینه استناد ایده رک در، که عرب و بیت الحرام تاریخیله
اشتغال ایدن محمد بن اسحاق ، السید تقی الدین وامثالی منقد مؤرخلر
دخی کعبه معظمه نک برنجی دفعه اوله رق خلیل علیه السلام ایله بنا
ایدیلش اولدیغنه قائل اولیورلر .

حتی ابن کثیر تفسیرنده : « ولم یرو عن معصوم ان الیبت کان
مبنیا قبل الخلیل » دیور .

تاریخ بوتون قوتیله کتسابه لردن ، خرابه لردن ، مزارلر ،
طاشلردن استمداد ایده رک ماضینک درینلکری ایچنده کیزلنن

قدیم کلدانیلر دورینه ، درث بش بیک سنه ک ماضیه ارجاع نظر ایدیورده
ایشته کعبه بی ؛ حجی ده او یله اوزاق برماضیده تأسس ایتش بولیور .
بونوع حرکات فکریه لرینک نتیجه سی اوله رق خالق و عبودلرینی سهاواتده
آریان کلدانیلر ، آیلره ؛ بیایدزلره تعبد ایدرکن ؛ دیگر طرفده
حضرت ابراهیم آکلامش اولدنی حق و حقیقتک ؛ تلقی ایتش اولدینی
اوامر لاهوتیه نک تضیق و تأثیری آلتنده قیورانیور ، متهیج بولنیوردی .
جناب رب العزتی تقدیس و تمجید ایده رک اوغلی حضرت اسماعیلک
یاردمیله مکه وادیسندن بیت الحرامک اساسی قورمقله مشغول اولیوردی .
اجیساد ووقعیقین تپهلرنده ، مکه اووالرنده بولنان عربلر حضرت
ابراهیمک بوتون موجودیت خاشعانه سیله تکبیرلر کتیره رک کعبه
شریفه بی بنا ایتمکده بولنمندن زیاده سیله مسرور اولیورلردی . حضرت
ابراهیمه ، اوغلی اسماعیل (علیهما السلام) قارشنی اولان محبت
ورعایتلری آرتیور ، آنلره احترام ایتمکده قصور ایتیه یورلردی . حق
حضرت ابراهیمک قازانمش اولدینی شوعا اعتبار بین العرب آل ابراهیمک
بطناً بعد بطن کسب امتیاز و شرافت ایتهلرینه سبب اولمشدر .

آل ابراهیم عن اصل عرب اولمادینی حالده قومیتلرینه شدتله مربوط
بولنان عربلر آرمسندن اصالت و نجاتله یاد اولنیورلردی . ایشته
شوعا تبر و شرفک یاردمیله درکه حضرت ابراهیم و اسماعیل علیهما السلامک
دینلری حجاز عربلری بیننده خیلی انتشار ایتشدی . عربلر بیننده
کوریلوب فقط بت پرستلک ایله قابل توفیق بولنمیان الوهیت فکری ،
بعض مراسم دینی ، نظافت و طهارته متعلق بعض عبادات ، صوم
وبالخاصه حج هب حضرت خلیلدن تلقی اولنان آثار جلیله
دینی ایدی .

فی الحقیقه عربلر تاریخک بیله مدیکی زمانلرده باشلا یله رق کعبه
مشرقه نک بولندینی موقع مبارکی تعظیم و احترام ایللیور ، اورایه کیده رک
اللهه قارشنی دعا قیلیور ، تظلم و استراحماتده بولنیورلردی . ایشته بعض
کیمسه لر بین العرب بقعه مبارکه نک اوللری دخی مقدس عد اولنمسنی
نظر اعتباره آلمش اوله حق ، که بیت شریفک دور خلیلدن ده اسکی
برزمانلره عائد اولوب ، حضرت ابراهیم طرفندن مجدداً بنا ایله احیا
اولمش ، یاخود اولجه موجود بولنان بنا مرور دهور ، احتمال که
طوفان نوح ایله خراب اوله رق بین الناس خاطره بیت الله اولمق اوزره
عرصه سی مبارک عد اولمغه باشلانمش اولدینی ظن ایدیلیور . بوکا
کوره حضرت خلیل بنای کعبه یه مباشرت ایله یکی برایش دکل ،
بلکه عربلرک اواسکی خاطره لرینی اویاندیرمش ، اونه دنبری بسلدکری
حسیاتی تهییج ایتش اولیور .

فقط بومطالعنک اولجه ده عرض اولندینی اوزره صاغلام براساس
تاریخی یه مسند اولمادینی میدانددر . عرب بائده نک بنای خلیلدن
مقدم دخی بقعه مبارکه یه احترام ایتهلری ایله اوراده و قیله بر بنای
مبارکه موجود بولندیغنه حکم ایدیله مز ؛ اوله بیلیرکه اواسکی عربلر
اورایه قارشنی باشقه درلو دوشونجه لرک ، باشقه درلو فکرلرک نتیجه سی